

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpbv.gov.lv

Rīgā

24.01.2022

**Programma Nr. 5-03/3/2022
ietekmes uz vidi novērtējumam derīgo izrakteņu (smilts un dolomīta)
ieguvei un produkcijas (frakcionēta smilts, dolomīta šķembas un to
maisījumi, kā arī asfaltbetons) ražošanai Ropažu novadā**

Derīga līdz 2027. gada 24. janvārim.

Programma izdota SIA “Astilbes”, reģistrācijas Nr. 40203139353, juridiskā adrese: Ernestīnes iela 43-1, Rīga, LV-1046, tāluņa Nr.: 26300216; e-pasts: artis.balodis@advance4d.lv (turpmāk - Ierosinātāja).

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Novērtējuma likums) 16. pantu, 17. panta 1.¹ daļu un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “*Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) IV. nodalas prasībām, pamatojoties uz Ierosinātājas 2021. gada 22. decembra iesniegumu, ar kuru pieprasīta programma ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) veikšanai, un 2022. gada 3. janvārī iesniegtajiem IVN sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāliem, kā arī ņemot vērā sabiedrības izteikto viedokli par paredzēto darbību. Programmā ietvertas prasības IVN ziņojumā (turpmāk – Ziņojums) sniedzamās informācijas apjomam un detalizācijas pakāpei, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāts:

1. Birojs ar 2021. gada 11. oktobra lēmumu Nr. 5-02/28 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*” (turpmāk – Lēmums Nr. 5-02/28) piemēroja IVN procedūru Ierosinātājas paredzētajai darbībai – derīgo izrakteņu ieguve dolomīta un smilts atradnē “*Veczvirgzdiņi*” un dolomīta atradnē “*Veczvirgzdiņi 2020. gads*” (kadastra Nr. 8084 017 0003 un kadastra Nr. 8084 017 0006), Ropažu pagastā, Ropažu novadā, kā arī Ierosinātājas paredzētajai darbībai - derīgo izrakteņu ieguve atradnē “*Astilbes*”, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 8084 017 0004, Ropažu pagastā, Ropažu novadā, kurai IVN procedūra piemērota ar Valsts vides dienesta Lielīgas reģionālās vides pārvaldes 2021. gada 13. augusta ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma lēmumu Nr. RI21SI0092. Saskaņā ar Lēmums Nr. 5-02/28 IVN minētajām Ierosinātājas paredzētajām darbībām veicams apvienotā procedūrā, kurā apvienota sākotnējā sabiedriskā apspriešana, Ziņojuma sagatavošana un tā sabiedriskā apspriešana.

2. Pamatojoties uz 2021. gada 2. novembrī Birojā saņemto Ierosinātājas iesniegumu “Par izmaiņām lēmumā Nr. 5-02/28” un Ierosinātājas 2021. gada 9. septembra iesniegumā “Par paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtēšanu” sniegto informāciju, Birojs 2021. gada 23. novembrī izdeva Lēmumu Nr. 5-02/32 “Par grozījumiem Lēmumā Nr. 5-02/28 “par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu” (turpmāk – Lēmums Nr. 5-02/32 par grozījumiem), ar kuru Birojs citu starp nolēma veikt grozījumus Lēmumā Nr. 5-02/28, izsakot paredzētās darbības nosaukumu jaunā redakcijā - derīgo izrakteņu (smilts un dolomīta) ieguve un produkcijas (frakcionēta smilts, dolomīta šķembas un to maisījums, kā arī asfaltbetons) ražošana (turpmāk – Paredzētā darbība). Biroja Lēmums Nr. 5-02/32 par grozījum ir neatņemama Lēmuma Nr. 5-02/28 sastāvdaļa.
3. IVN objekts ir derīgo izrakteņu (smilts un dolomīta) ieguve derīgo izrakteņu atradnēs “Veczvirgzdiņi”, “Veczvirgzdiņi 2020. gads” un “Astilbes” (turpmāk - Atradnes), ~ 94 ha lielā platībā un produkcijas (frakcionēta smilts, dolomīta šķembas un to maisījumi, kā arī asfaltbetons) ražošana nekustamo īpašumu teritorijas “Veczvirgzdiņi” (kadastra Nr. 8084 017 0003) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 8084 017 0003 un 8084 017 0004 un īpašuma “Veczvirgzdiņi” (kadastra Nr. 8084 017 0006) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 8084 017 0006, Ropažu pagastā, Ropažu novadā (turpmāk kopā arī – Darbības vieta). Atbilstoši Ierosinātājas sniegtajai informācijai nekustamo īpašumu “Veczvirgzdiņi” (kadastra Nr. 8084 017 0003) un “Veczvirgzdiņi” (kadastra Nr. 8084 017 0006) (turpmāk - īpašumi), kuros plānots realizēt Paredzēto darbību, īpašniece ir Ierosinātāja¹. Kopējā Atradņu platība ir 94,418 ha, tajā skaitā atradne “Veczvirgzdiņi” (platība - 6,822 ha, N kategorijas smilts krājumi 51,01 tūkst. m³ un dolomīta 405,23 tūkst. m³), atradne “Veczvirgzdiņi 2020. gads” (platība - 82,62 ha, N kategorijas dolomīta krājumi 5 984,53 tūkst. m³) un atradne “Astilbes” (platība - 4,976 ha, N kategorijas, smilts krājumi 189,09 tūkst. m³). Atbilstoši Ierosinātājas sniegtajai informācijai derīgo izrakteņu ieguve Atradnēs iepriekš nav veikta.
4. Derīgo izrakteņu ieguvi plānots veikt ar atklāto derīgo izrakteņu izstrādes paņēmienu virs un zem pazemes ūdens līmeņa ar pakāpenisku gruntsūdens līmeņa pazemināšanu. Dolomīta ieguvei plānots izmantot spridzināšanas metodi vai mehāniskās irdināšanas metodi. Gada laikā plānots iegūt aptuveni 30 tūkst. m³ smilts un 300 tūkst. m³ dolomīta (blīvā (dabiskā saguluma) stāvoklī). Darbības vietā plānota produkcijas (frakcionēta smilts, dolomīta šķembas un to maisījumi, kā arī asfaltbetons) ražošana. Gadā plānots saražot □ 55 tūkst. tonnas smilts produkcijas, □ 500 tūkst. m³ dolomīta šķembu un maisījumu materiāla un 250 tūkst. tonnas dažādu marku asfaltbetona. Asfaltbetonu plānots ražots no dažādiem minerāliem materiāliem ar dažādu granulometrisko sastāvu, kā saistvielu pievienojot bitumenu. Plānots izmantot dolomīta, grants, granīta frakcionētas šķembas, smiltis, frēzēto asfaltbetonu, pildvielas (kaļķakmens, dolomīta milti), ražošanas procesam atbilstošu ceļu bitumenu. Asfaltbetona ražošanas iekārtas maksimālā ražošanas jauda līdz 300 tonnām stundā.
5. Darbības vietas tiešā tuvumā atrodas arī citas derīgo izrakteņu atradnes. Proti, uz ZR no Darbības vietas atrodas smilts, mālsmilts atradne “Sienāži” (platība - 4,36 ha) un dolomīta atradne “Dizvirgzdiņi” (platība - 26,53 ha), bet uz D, DA - dolomīta atradnes “Remīne” (platība - 35,15 ha un 39,42 ha) un “Dutkas” (platība - 40,19 ha), kā arī smilts atradne “Jaundutkas” (platība - 45,63 ha).
6. Tuvākā ūdenstece Darbības vietas apkārtnē ir Pietēnupe (ŪSIK kods 412345254:01), kas ir Lielās Juglas (ŪSIK kods 4123452:01) kreisā krasta pieteka. Pietēnupe ~ 1,7 km garā posmā norobežo nekustamā īpašuma “Veczvirgzdiņi” (kadastra Nr. 8084 017 0003) zemes

¹ Ropažu novada zemesgrāmatas nodalījuma Nr. 74 un Nr. 127 noraksti.

vienību ar kadastra apzīmējumu 8084 017 0003 tās D. Pietēnupei lauku apvidū noteikta 50 m plata aizsargjosla.

7. Darbības vieta atrodas ārpus blīvi apdzīvotām teritorijām. Tuvākā apdzīvotā vieta Vāverkrogs atrodas □ 1,6 km attālumā uz DR no Darbības vietas. Divas dzīvojamās apbūves teritorijas – “*Veczirgzdiņi 1*” un “*Veczirgzdiņi 2*” - atrodas Darbības vietā. Savukārt tuvākās dzīvojamās mājas “*Spilvas*” un “*Jaundutkas*” atrodas attiecīgi □ 50 m un □ 140 m attālumā uz D no Darbības vietas, bet mājas “*Zemītes*” - □ 40 m attālumā uz Z no Darbības vietas.
8. Paredzētās darbības nodrošināšanai (tehnikas kustībai) plānots izmantot grants seguma pašvaldības autoceļu *Āriņi – Mārzemnieki*.
9. Atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes uzturētās dabas datu pārvaldības sistēmā “*Ozols*” esošajai informācijai Darbības vietā atrodas īpaši aizsargājams dabas piemineklis – dižkoks (parastais ozols *Quercus robur*) (ID 10466) un īpaši aizsargājams biotops² 6510³ *Mēreni mitras pļavas*, savukārt tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija – dabas liegums “*Lielie Kangari*” (B tips, kods LV0513400)⁴ (turpmāk arī – Dabas liegums), kas ir arī Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorija *Natura 2000* (turpmāk arī – *Natura 2000*), atrodas ~ 0,4 km attālumā uz DA no Darbības vietas. Darbības vietas tiešā tuvumā atrodas arī citi īpaši aizsargājamu biotopu laukumi, kas atrodas ārpus Dabas lieguma.
10. Atbilstoši Ropažu novada teritorijas plānojumam “*Ropažu novada teritorijas plānojums 2006. - 2018. gadam ar 2009. gada grozījumiem*” (turpmāk – Teritorijas plānojums)⁵ Darbības vieta atrodas teritorijās, kuru izmantošana ir “*Lauksaimniecības teritorijas*” (L) un “*Ražošanas teritorijas*” (Rk), perspektīvās dolomītu karjera teritorijās.
11. Paredzētās darbības IVN sākotnējā sabiedriskā apspriešana (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) notika no 2021. gada 10. decembra līdz 20. decembrim. Paziņojums par Paredzēto darbību un plānoto sanāksmi tika publicēts Ropažu novada pašvaldības informatīvā izdevuma “*TEĀVZEMĪTE*” 2021. gada 10. decembra izdevumā Nr. 342 un ievietots tīmekļvietnēs www.vkgrup.lv, <http://www.ropazi.lv> www.ropazi.lv un www.vpvb.gov.lv. Ar sagatavotajiem materiāliem par Paredzēto darbību klātienē varēja iepazīties Ropažu novada pašvaldībā (Institūta iela 1a, Ulbroka, Stopiņu pagasts, Ropažu novads, LV-2130). Atbilstoši 2022. gada 3. janvārī iesniegtajai informācijai par Paredzēto darbību individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu. Sākotnējās apspriešanas ietvaros tika organizēta sanāksme neklātienes formā saskaņā ar likuma “*Covid-19 infekcijas izplatības*

² Biotops iekļauts Ministru kabinetā 2017. gada 20. jūnija noteikumu Nr. 350 “*Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu*” pielikumā.

³ Biotopa kods atbilstoši rokasgrāmatai “*Eiropas Savienības aizsargājamie biotopo Latvijā. Noteikšanas roksgrāmata. 2. papildināts izdevums*” (2013) A.Auniņa red., Rīga, Latvijas Dabas fonds, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, 320 lpp.

⁴ Dabas liegumam īpaši aizsargājamas teritorijas, tostarp *Natura 2000* teritorijas, statuss noteikts saskaņā likumu “*Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām*”; B tipa teritorijas ir teritorijas, kas noteikta īpaši aizsargājamo sugu, izņemot putnus, un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai.

⁵ Teritorijas plānojums apstiprināts ar Ropažu novada domes 2009. gada 25. marta lēmumu (Prot. Nr. 03, &40) “*Ropažu novada pašvaldības saistošie noteikumi Nr.7 “Par ropažu novada teritorijas plānojuma grozījumu apstiprināšanu un ropažu novada pašvaldības saistošo noteikumu nr.7 apstiprināšanu”* un 2009. gada 29. aprīļa lēmumu “*Ropažu novada pašvaldības saistošie noteikumi Nr.10 “Par grozījumiem ropažu novad pašvaldības 25.03.2009. saistošajos noteikumos Nr.7 “Par ropažu novada teritorijas plānojuma grozījumu apstiprināšanu””* (Prot. Nr. 04,&44).

pārvaldības likums” 20. pantu. Sabiedriskās apspriešanas materiāli tīmekļvietnē www.vkgrup.lv tika ievietoti 2021. gada 10. decembrī un bija pieejama līdz programmas izdošanas brīdim. Tāpat Sākotnējās apspriešanas laikā personām bija iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus, kā arī saņemt atbildes, sūtot tos uz e-pasta adresi – info@vkgrup.lv. Saskaņā ar 2022. gada 3. janvārī iesniegtajiem Sākotnējās apspriešanas materiāliem, laikā līdz 2022. gada 3. janvārim uz norādīto e-pasta adresi netika saņemts neviens jautājums vai priekšlikums par Paredzēto darbību. Tiešsaistes Sākotnējās apspriešanas sanāksme neklāties formā (attālināti) notika 2021. gada 21. decembrī plkst. 18.00. Sanāksmē bija iespējams piedalīties, izmantojot tīmekļvietnes www.vkgrup.lv sadaļā Aktualitātes publicēto saiti. Prezentācija par Paredzēto darbību, Sākotnējās apspriešanas sanāksmes ieraksts un sanāksmes protokols tīmekļvietnē www.vkgrup.lv tika publicēti 2021. gada 22. decembrī un bija pieejami līdz programmas izdošanas brīdim (izņemot Sākotnējās apspriešanas sanāksmes videoierakstu, kas, atbilstoši sniegtajai informācijai, bija pieejams līdz 2021. gada 30. decembrim). Saskaņā ar Sākotnējās apspriešanas sanāksmes protokolu tiešsaistes Sākotnējās apspriešanas sanāksmē piedalījās 5 dalībnieki. Sanāksmē tās dalībnieki tika iepazīstināti ar Sākotnējās apspriešanas procedūru un prezentāciju par Paredzēto darbību. Dalībniekiem bija iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus. No sabiedrības tika saņemti jautājumi par plānotajiem Paredzētās darbības risinājumiem, īpaši saistībā ar sagaidāmo ietekmi uz trokšņa līmeni un risinājumiem smago automašīnu ietekmes novēršanai uz apkārtējām dzīvojamām teritorijām. Tika izteiktas bažas arī par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz tuvumā esošo *Natura 2000* teritoriju. Tāpat tika saņemti jautājumi par plānoto ietekmu vērtējumu saistībā ar derīgo izrakteņu ieguvi Darbības vietai blakus esošajās atradnēs un izteikti ierosinājumi noteikti ņemt vērā jau esošo situāciju un Paredzētās darbības ietekmi vērtēt un modelēt kopā ar jau esošajām darbībām.

12. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Birojā netika saņemti viedokļi par Paredzēto darbību.

II. Vispārējās prasības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojuma sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērsti norādīts, kāda informācija un novērtējums Ziņojumā ir jāiekļauj. Tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka Ziņojumu sagatavo atbilstoši Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas un Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma prasībām, cik iespējams, to strukturējot atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikumam.
2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Birojs ar šo programmu papildina no ārējiem normatīvajiem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā sniedzamās informācijas veidam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.
3. Ziņojuma sagatavošanai Birojs noteic šādas vispārējās prasības:
 - 3.1. Ziņojumā definē un pamato izpētes teritorijas robežas, kas ietver Darbības vietu, Paredzētās darbības iespējamās ietekmes un summāro ietekmu ar citām darbībām zonu, jo īpaši ņemot vērā dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijas (un ēkas). Izpētes teritorija aptver arī teritoriju līdz plānotajai atsūknētā ūdens ievades vietai dabīgās ūdenstecēs un arī teritoriju transportēšanas maršrutā, kas ir vismaz līdz Darbības vietai tuvākajiem vietējas / reģionālas nozīmes autoceļiem, ko plānots izmantot Paredzētās darbības nodrošināšanai, kā arī reprezentatīvu posmu pa pievedceļu / -iem, kur transportēšana paredzēta gar teritorijām ar dzīvojamo apbūvi.

Maršrutu alternatīvu vērtējumā (ja tiek vērtētas) jāņem vērā dzīvojamu apbūvju teritoriju izvietojums, nekustamo īpašumu piederība un citi faktori, kas var ietekmēt transportēšanas maršruta izvēli un izvietojumu.

- 3.2. Ziņojumā ietver esošās un plānotās situācijas attēlojumu kartogrāfiski, piemēram, esošās situācijas un plānotās situācijas plānu, kur savstarpēji salīdzināmā mērogā atspoguļota esošā situācija un plānotā situācija Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā. Kartogrāfiski nepieciešams attēlot esošās derīgo izrakteņu teritorijas, vēsturiskās ieguves teritorijas, plānoto smilts un dolomīta ieguves teritoriju un teritorijas, kuras plānotas izmantot ar Paredzētās darbības nodrošināšanu saistītu darbību veikšanai, asfaltbetona ražošanas iekārtas novietojumu un ar tās darbības nodrošināšanu saistītos objektus (infrastruktūru, inženierkomunikācijas u.c. objektus), teritorijas, kurās netiks veikta derīgo izrakteņu ieguve dažādu aprobežojumu (piemēram, aizsargjoslu) dēļ, galvenos ūdens atsūknēšanas sistēmas elementus un materiāla mazgāšanā izmantojamā ūdens sistēmas elementus, tostarp būves ūdens nostādināšanai, nostādinātā ūdens promteku, izplūdes vietas saņemošajās ūdenstecēs, izvešanas ceļus, papildu nepieciešamos pagaidu un pastāvīgos objektus u.c. nozīmīgu informāciju, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas.
- 3.3. Nemot vērā, ka Paredzētās darbības teritorijas tiešā tuvumā atrodas *Natura 2000* teritorija un tās apkātnē atrodas vairākas derīgo izrakteņu teritorijas, kas summāri ar Paredzēto darbību iespējams var radīt ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju, tad ietekme uz šo teritoriju vērtējam saskaņā ar Novērtējuma likuma 4.¹ pantu. Minētais pants nosaka, ka ietekmes uz *Natura 2000* teritorijām novērtē saskaņā ar atsevišķi noteiktu kārtību un, ja paredzētajai darbībai veic IVN, tad Ziņojums par ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju iekļaujams IVN Ziņojumā (atsevišķā nodaļā vai nodaļās). Kārtību, kādā novērtējama ietekme uz *Natura 2000* teritorijām, nosaka Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīla noteikumi Nr. 300 “*Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 300).
- 3.4. Nemot vērā, ka piesārnojošas darbības veikšanai ir jāsaņem atļauja, Ziņojumā jāietver asfaltbetona ražošanai piemērojamo prasību analīze attiecībā uz pieejamajiem labākajiem tehniskajiem paņēmieniem / tīrākas ražošanas pasākumiem un risinājumiem nozarē, avāriju riska novērtēšanu un samazināšanu.
- 3.5. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējumu veic vienlīdz detālā pakāpē, kā to paredz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts.
- 3.6. Ziņojumā ietveramo ietekmu uz vidi novērtējumu veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Sugu un biotopu novērtējumu veic attiecīgajā sertifikācijas jomā sertificēts nozares (sugu un biotopu) eksperts. Ziņojumam pievieno ekspertu atzinumus. Ziņojumā ietver to speciālistu sarakstu (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzēto darbību ietekmu vērtējumu. Ja speciālisti ir sagatavojuši atzinumus, tos pievieno Ziņojumam.
- 3.7. Visiem Ziņojumam pievienotajiem dokumentiem, tai skaitā speciālistu vai ekspertu atzinumiem un citiem dokumentiem, jābūt parakstītiem un noformētiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja dokumenta oriģināls sagatavots elektroniski, tā papīra atvasinājumam jābūt noformētam atbilstoši likumam “*Elektronisko dokumentu likums*” un jāsatur informācija par elektronisko parakstu un tā laika zīmogu.

- 3.8. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno raksturielumu aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām, galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem.
- 3.9. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā iespējamas faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē IVN un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties vai kurām iesniedzams Ziņojums:

1. Ziņojuma izstrādāšanas laikā Ierosinātājai jākonsultējas ar Dabas aizsardzības pārvaldi, Ziņojumā atspoguļojot konsultāciju rezultātu.
2. Ziņojums jāiesniedz Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē, Ropažu novada domē un Dabas aizsardzības pārvaldē rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai.

IV. Prasības novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Paredzētās darbības vietas un paredzētās darbības raksturojums:

- 1.1. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.2. Sniedzot informāciju par Darbības vietu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, norāda arī pamatinformāciju par Atradnēm.
- 1.3. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības veidam un specifikai (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), izsver alternatīvas, tostarp izsver arī derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes alternatīvas un iespējamās transportēšanas maršrutu alternatīvas, kas rada mazāku ietekmi dzīvojamās teritorijās.
- 1.4. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. punktam (Paredzētās darbības un to fizisko pazīmju apraksts, kā arī nosacījumi zemes izmantošanai), ievērojami arī šādi nosacījumi:
 - 1.4.1. Raksturo visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, ņem vērā, ka šis raksturojums aptver gan teritorijas sagatavošanu, gan papildus nepieciešamo objektu būvniecību (arī ūdens atsūknēšana, nostādināšana, novadīšana) un esošo būvju, ja attiecināms, gan arī derīgā materiāla ieguvi un apstrādi, asfaltbetona ražošanu, gan plānotos teritorijas sakopšanas pasākumus, gan teritorijas rekultivāciju.
 - 1.4.2. Norādīt maksimālās iespējamās ieguves platības, ņemot vērā iespējamos ieguves ierobežojumus (tostarp aizsargjoslas), un attēlot vietas, kur derīgo izrakteņu ieguve netiks veikta, arī kartogrāfski.
 - 1.4.3. Aprēķināt un norādīt kopējo zemes platību, kurai tiks veikta līdzšinējās izmantošanas un/vai zemes lietojuma veida maiņa (arī atmežošana vai apauguma noņemšana). Sniegt informāciju par iespējamu celmu un augsnes virskārtas,

nepieciešamības gadījumā, arī grunts/derīgo izrakteņu segkārtas, izvietošanu vai izmantošanu.

- 1.4.4. Raksturot ieguves procesus – darbu secību, dažādu ieguves ciklu ilgumu, plānotos derīgo izrakteņa ieguves veidus un apjomus, izstrādes dziļumu, ieguves un ar to saistīto darbību laika grafiku, ņemot vērā infrastruktūras objektu izvietojumu, kā arī iespējamo atšķirīgo darbu organizāciju šajās teritorijās vai to tuvumā.
- 1.4.5. Aprakstīt plānoto derīgo izrakteņu ieguves tehnoloģiju (paņēmienu), tostarp dolomīta irdināšanu ar spridzināšanas vai ar mehānisko metodi, apstrādi (drupināšanu, šķirošanu, skalošanu) un ūdens novadīšanu, kā arī salīdzināt to ar pasaules praksē izmantojamām tehnoloģijām. Norādīt izmantojamās tehnikas vienības un to skaitu.
- 1.4.6. Aprakstīt un ar aprēķiniem pamatot karjera ūdens atsūknēšanas, nostādināšanas un novadīšanas sistēmu, atsūknētā ūdens daudzumu, sastāvu, nepieciešamo nostādināšanas dīķu platību, papildu nepieciešamās būves vai iekārtas novadāmā ūdens kvalitātes nodrošināšanai, iespējamo ūdens novadīšanas vietu.
- 1.4.7. Īpašu uzmanību pievērš arī iespējamai esošu meliorācijas objektu pārkārtošanai vai pārbūvei un papildus veicamajiem darbiem ūdensnoteikās vai meliorācijas sistēmās kontekstā ar plānoto darbību un nosacījumiem tās veikšanai (arī ārpus Darbības vietas), ņemot vērā atsūknējamā ūdens novadīšanas režīmu.
- 1.4.8. Novērtēt inženierkomunikāciju pieejamību, sniegt informāciju par nepieciešamajiem būvniecības, tostarp pārbūves vai atjaunošanas darbiem.
- 1.4.9. Īpašu uzmanību nepieciešams pievērst piebraukšanas iespējām derīgo izrakteņu ieguves teritorijām un plānotajiem transportēšanas maršrutiem, nepieciešamajiem būvniecības darbiem (piemēram, ceļa seguma atjaunošana vai maiņa, nestspējas stiprināšana) un iespējamiem transportlīdzekļu pārvietošanās ierobežojumiem uz koplietošanas ceļiem. Norāda kopējo plānoto satiksmes intensitāti uz transportēšanas ceļiem, ņemot vērā arī Darbības vietā plānotajā asfaltbetona ražošanā nepieciešamo izejmateriālu piegādi, kā arī satiksmes intensitāti no citām blakus esošajām derīgo izrakteņu ieguves vietām.
- 1.4.10. Novērtēt piemērotākos risinājumus rekultivācijai Darbības vietā vai dažādās Darbības vietas zonās (ja risinājumi varētu būt atšķirīgi). Sniegt konkrētus priekšlikumus plānotajiem rekultivācijas pasākumiem un to realizācijas laika grafikam.

1.5. Papildus Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktā jau noteiktajam Birojs noteic, ka īpaša uzmanība pievēršama šādiem jautājumiem:

- 1.5.1. Saistībā ar derīgo izrakteņu ieguvi, produkcijas ražošanu, sniedzot informāciju par nepieciešamajiem dabas resursiem un materiāliem atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktam, skaidrojams arī, kā tieši (kādos procesos) konkrētie materiāli vai dabas resursi tiek izlietoti un kāds ir šo resursu avots (piemēram, ūdens ieguves avots), kā arī sniedzams nepieciešamo energoresursu raksturojums.
- 1.5.2. Saistībā ar plānoto asfaltbetona ražošanu sniedz informāciju:

- 1.5.2.1. Asfaltbetona ražošanas procesa galvenie raksturlielumi, iekārtu raksturojums, ar to saistītie izvēles nosacījumi, platības, nepieciešamā sasaiste ar citiem objektiem, inženierkomunikācijām, izejvielu piegādes avotiem un produkcijas realizācijas iespējām. Paredzētie risinājumi iekārtu izvietojumam kontekstā ar infrastruktūras pieejamību vai plānoto izveidi / pārveidi.
- 1.5.2.2. Asfaltbetona tehnoloģiskā procesā izmantojamo metožu apraksts, ietverot ražošanas / tehnoloģiskā procesa detalizētu aprakstu, ņemot vērā iespējamo procesu periodiskumu, kā arī saistīto problēmajautājumu plānotie risinājumi.
- 1.5.2.3. Ražošanas procesu materiālā un vielu bilance.
- 1.5.2.4. Asfaltbetona ražošanas procesa nodrošināšanai paredzēto izejvielu, blakusproduktu un produktu raksturojums, to plānotais daudzums un apgrozījums, fizikālās, ķīmiskās īpašības, klasifikācija un marķējums, ugunsbīstamība un sprādzienbīstamība.
- 1.5.2.5. Sniedz informāciju par galvenajām ražošanā nepieciešamajām, pārkraujamām un uzglabājamām ķīmiskām vielām un maisījumiem, to uzglabāšanu, uzglabāšanas un izmantošanas nosacījumiem un tehnoloģiskajiem risinājumiem; norāda maksimālos paredzētos un uzglabāšanas apjomus, iespējamos ierobežojošos nosacījumus. Sniedz izejvielu un produkcijas bīstamības, fizikālo, ķīmisko īpašību raksturojumu, kā arī toksikoloģisko un ekotoksikoloģisko raksturojumu, norāda klasifikāciju un marķējumu, ugunsbīstamību un sprādzienbīstamību.
- 1.5.2.6. Asfaltbetona ražošanas procesa nodrošināšanai nepieciešamie energoresursi (patēriņš), tajā skaitā kurināmā daudzums un veidi, to piegāde un izmantošana. Energoresursu iespējamie risinājumi un alternatīvas, ņemot vērā konkrētos apstākļus saistībā ar plānoto teritorijas izmantošanu.
- 1.5.2.7. Nepieciešamais ūdens daudzums un izmantošana (arī ugunsdzēsībai), iespējamie ūdens ieguves avoti, ūdens kvalitātes prasības, nepieciešamā sagatavošana.
- 1.5.2.8. Plānoto attīrīšanas iekārtu raksturojums, attīrīšanas iekārtu efektivitāte, attīrīšanas procesos radušos gaisa un ūdens emisiju kvalitatīvs un kvantitatīvs raksturojums, plānotie kontroles pasākumi.
- 1.5.2.9. Notekūdeņi, to rašanās avoti, veidi un daudzums, piesārņojuma raksturojums. Lietus noteikūdeņu savākšana, attīrīšana un novadīšana. Novadāmo lietus ūdeņu noteikūdeņu kvalitātes atbilstība normatīvo aktu prasībām. Iespējamās avārijas noplūdes, to raksturojums un pasākumi novēršanai.
- 1.5.2.10. Plānotie pasākumi grunts un gruntsūdeņu aizsardzībai.
- 1.5.2.11. Plānotie teritorijas sakopšanas pasākumi; rekultivācijas pasākumi pēc ražotnes slēgšanas.
- 1.6. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. punktam, īpašu uzmanību pievērš emisijām ūdenī, gaisā, trokšņa emisijām, smakām un vibrācijai (saistībā ar plānotajiem spridzināšanas darbiem). Skaidrojams, kādos procesos un

kādas potenciālās iekārtas attiecīgos blakusproduktus un emisijas rada. Prognozējamo blakusproduktu un emisiju apjomu nosaka skaitliskās vērtībās, ņemot vērā iekārtu tehniskajā dokumentācijā vai citos literatūras avotos norādīto (piemēram, attiecībā uz iekārtu skaņas jaudu). Lai noteiktu smilts un dolomīta ieguves un apstrādes iekārtu un procesu, arī asfaltbetona ražošanā izmantoto iekārtu un procesu radīto piesārņojošo vielu emisiju gaisā daudzumu, ievēro normatīvajos aktos par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi⁶ noteiktos paņēmienus (monitorings, inventarizācija vai aprēķins, izmantojot emisiju faktorus). Attiecībā uz Paredzētās darbības laikā radītajiem atkritumiem norādāmi arī risinājumi to apsaimniekošanai. Attiecībā uz noteikūdeņiem (ietver atsūknējamos un novadāmos ūdeņus) norādāmi to rašanās avoti, veidi un daudzums, piesārņojošās vielas noteikūdeņos, savākšana, nepieciešamā nostādināšana/attīrišana, novadīšana un kvalitātes kontrole.

- 1.7. Sagatavojot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. punktam, vadās no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem attiecībā uz avāriju risku novērtējumu un ņem tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību.
- 1.8. Lai nodrošinātu informācijas salīdzināmību, siltumnīcefekta gāzu (turpmāk – SEG) novērtējumos nepieciešams izmantot vienotu SEG emisiju aprēķina metodiku, tostarp metodiku, kas piemērojama, sagatavojot sektora emisiju prognozes Nacionālajam inventarizācijas ziņojumam⁷. Tādēļ Paredzētās darbības SEG aprēķinam, kas veicams saskaņā ar Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. punktu, attiecināmajiem ar Paredzēto darbību saistītajiem procesiem izmantojama metodika, kas noteikta Ministru kabineta 2018. gada 23. janvāra noteikumos Nr. 42 “*Siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķina metodika*”, kā arī metodika, kas noteikta Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) vadlīnijās (ja attiecināms).
- 1.9. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.6. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējos nosacījumus neizvirza.
- 1.10. Sniedzot iepriekš šīs Programmas IV nodaļas 1. apakšnodaļā noteikto informāciju, atbilstīgi konkrētā punkta aptvertās jomas vai jautājuma griezumam sniedzams arī paredzēto tehnisko paņēmienu, kā arī organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu raksturojums, tai skaitā pasākumi atbilstīgai darbības vietas / teritorijas (tostarp laukumu un to segumu) sagatavošanai un aprīkošanai, informācija par paņēmieniem / risinājumiem, kas kontrolē un nepieļauj augsnes, virszemes un pazemes ūdens piesārņošanu, nodrošina emisiju gaisā un ūdenī samazināšanu un kontroli, atkritumu atbilstošu apsaimniekošanu, trokšņa un smaku izplatību mazināšanu un kontroli. Kur attiecināms, raksturojumā ņem vērā labākos pieejamos tehniskos paņēmienus / tīrākas ražošanas pasākumus, ķīmisko vielu / maisījumu / produktu uzglabāšanas un citu tehnoloģisko procesu un palīgprocesu savietojamību, attiecīgi pamatojot izvēlēto risinājumu piemērotību un atbilstību (specifiskās prasības šādu organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu vērtējumam ietverti šīs Biroja programmas IV nodaļas 6. apakšnodaļā).

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē:

⁶ Prasības gaisu piesārņojošo vielu emisiju daudzuma noteikšanai šīs Biroja programmas izdošanas brīdī noteic Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumi Nr. 182 “*Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 182).

⁷ Pieejams: <https://www.meteo.lv/lapas/sagatavotie-un-iesniegtie-zinojumi?&id=1153&nid=393> (skatīta 18.01.2022.).

- 2.1. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā ietver aprakstu, kurā aplūkoti pašreizējā vides stāvokļa attiecīgie aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties arī Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā (pamatscenārijs). Pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.
- 2.2. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojums aptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta legāldefinīcijā “*ietekme uz vidi*” uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam – kā un vai Paredzētā darbība tās var ietekmēt. Šādā veidā identificējamas būtiskās ietekmes, noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību, bioloģisko daudzveidību, zemi un augsnī, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, derīgo izrakteņu ieguvi, Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai negadījumu riskiem.
- 2.3. Īpaša uzmanība vides stāvokļa novērtējumā, kas veicams saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteikto, pievērsama šādiem jautājumiem, ņemot vērā arī jau esošo derīgo izrakteņu ieguvi vai citas akceptētās darbības Paredzētās darbības ietekmes zonā:
 - 2.3.1. Hidrogeoloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā gruntsūdens plūsmas virzieni, gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, sezonālās svārstības un izmaiņu tendencies, ņemot vērā nokrišņu daudzumu un piegulošo teritoriju izmantošanu; pazemes ūdeņu papildināšanās un noplūdes apgabali, hidrauliskā saistība starp virszemes un pazemes ūdeņiem Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā.
 - 2.3.2. Hidroloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā informācija par esošiem drenāžas un meliorācijas objektiem, ūdenstecēm un ūdensobjektiem Darbības vietā un tās apkārtnē (arī to aizsargjoslām), ūdens plūsmas virzieniem, saņemošajām ūdenstecēm (arī to raksturojums: ūdeņu tips, noteiktās ūdens kvalitātes prasības un vides kvalitātes mērķi, pašreizējā izmantošana), teritoriju applūšanas iespējamība.
 - 2.3.3. Darbības vietas ģeoloģiskā uzbūve un inženierēoloģiskie apstākļi, tai skaitā, piemēram, paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabali, mūsdienīgi ģeoloģiskie procesi.
 - 2.3.4. Darbības vietas un transportēšanas maršruta tuvumā dzīvojamās mājas un apdzīvotas teritorijas, attālumi līdz tām.
 - 2.3.5. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un derīgo izrakteņu ieguves vietas / pazemes ūdens atradnes, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.
 - 2.3.6. Esošās gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa novērtējums Paredzētās darbības realizācijas vietā un ietekmes zonā, fokusējoties uz esošo problēmsituāciju un vietu, ja tādas identificējamas, analīzi. Esošā satiksmes intensitāte transportēšanas maršrutos, esošā gaisa kvalitāte un trokšņa līmenis Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā.

- 2.3.7. Darbības vietā un tuvākajā apkārtnē dabas apstākļu un dabas vērtību raksturojums, ietverot vērtējumu par mežiem klātu teritoriju, nozīmīgām dabas vērtībām, īpaši aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm, pārmaiņu skartās platības, ja attiecināms. Informācija par tuvākajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (gan nacionālajām, gan Eiropas Savienības īpaši aizsargājamām (*Natura 2000*) teritorijām) un mikroliegumiem, to izveidošanas un aizsardzības mērķiem. Ietekmes uz *Natura 2000* teritorijas – dabas lieguma “*Lieli Kangari*” novērtējums veicams atbilstoši Noteikumu Nr. 300 9. punkta ar apakšpunktīem prasībām, novērtējot arī teritorijas izveidošanas un aizsardzības mērķus, likumsakarības un mijiedarbības, kas nosaka dabas vērtību pastāvēšanu *Natura 2000* teritorijā, faktorus, kas jau pirms Paredzētās darbības īstenošanas negatīvi tos ietekmē u.c.
- 2.3.8. Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainaviskais un kultūrvēsturiskais nozīmīgums, informācija par kultūras un dabas mantojuma pieminekļiem, ja tādi ir iespējamās ietekmes zonā.
- 2.3.9. Informācija par citām tuvākajām derīgo izrakteņu ieguves vietām, rūpnieciska rakstura darbībām vai piesārņotām vietām, kas rada līdzīgas ietekmes; novērtējums, vai un kā ietekmes varētu summēties.

2.4. Raksturojot esošo vides stāvokli, Ziņojumā sniegt arī šādas ziņas:

- 2.4.1. Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju īpašuma piederības raksturojums.
- 2.4.2. Paredzētās darbības atbilstība vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, nepieciešamie grozījumi tajā, lai Paredzētā darbība būtu pieļaujama.
- 2.4.3. Meteoroloģisko apstākļu raksturojums (ietverot derīgo izrakteņu ieguves platības sagatavošanai, derīgo izrakteņu ieguvei un apstrādei, produkcijas, tostarp asfaltbetona, ražošanai un izstrādāto lauku rekultivācijai nelabvēlīgu dabas apstākļu raksturojumu).
- 2.4.4. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums:

- 3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktīem noteiktajam, ņemot vērā, ka katrs no ietekmju veidiem apsver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros, pārrobežu u.c. ietekmes aspektus.
- 3.2. Papildus Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktīem noteiktajam Birojs ietekmju novērtējumam izvirza šādas prasības:
- 3.2.1. Ietekmju novērtējumā īpašu uzmanību pievērst savstarpējām un summārām (kopējām) ietekmēm ar derīgo izrakteņu ieguvi citās derīgo izrakteņu ieguves vietās Darbības vietas apkārtnē, tostarp vietās kur derīgo izrakteņu ieguve šobrīd netiek veikta, bet ir akceptēta. Šādā novērtējumā ņemt vērā, ka vairākos aspektos (piemēram, ietekmes uz hidroloģiskajiem, hidrogeoloģiskajiem apstākļiem, īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, ainavu) ietekmes var summēties arī tad, ja ieguve konkrētajā vietā ir pārtraukta vai tiek veikta neregulāri. Novērtējams, kuros no ietekmju aspektiem ietekmes summēsies, un kuros nē, to atbilstīgi pamatojot, kā

arī veikt summāro ietekmju novērtējumu. Īpaša uzmanība veltāma derīgo izrakteņu transportēšanas summārajām ietekmēm, kā arī ūdens atsūknēšanas un spridzināšanas, ja attiecināms, summārajām ietekmēm. Kur atbilstoši – izsverami risinājumi ietekmju mazināšanai vai darbības ierobežošanai, ja tādi nepieciešami.

- 3.2.2. Vērtējot ietekmes, ko rada Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.1. punktā uzskaitītie darbi, ņemamas vērā arī ar teritorijas sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp ietekmes, ko rada apauguma noņemšana, nosusināšanas / atsūknētā ūdens novadīšanas sistēmas un skalošanā izmantojamā ūdens sistēmas izveide un (ja nepieciešams) augsnēs un neizmantojamās grunts virskārtas novietošana, kā arī ietekmes, ko rada papildu nepieciešamo infrastruktūras objektu (piemēram, ceļu) būvniecība vai meliorācijas sistēmu pārkārtošana ārpus Darbības vietas, ja tāda nepieciešama. Novērtējumā ņem vērā arī iespējamās neērtības vai traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem.
- 3.2.3. Sagatavojot Paredzētās darbības izraisītu hidroloģiskā un hidrogeoloģiskā režīmu izmaiņu prognozi, ņemt vērā pazemes ūdens atsūknēšanas un novadīšanas darbus. Novērtējumā ņemt vērā teritorijas hidrogeoloģisko apstākļu īpatnības, derīgo izrakteņu ieguves ilgumu un plānoto intensitāti, kā arī savstarpējās un summārās ietekmes ar derīgo izrakteņu ieguvi citās teritorijās, ja attiecināms. Novērtēt arī hidrogeoloģisko apstākļu izmaiņu iespējamo ietekmi uz pazemes ūdeņiem, pieņemošajām ūdenstecēm, pazemes ūdens avotiem, dzeramā ūdens resursiem (arī viensētu akām) un to kvalitāti. Veikt iespējamo ietekmes novērtējumu uz karjera ūdeņus pieņemošo ūdensteci, ņemot vērā arī tās savienojumu ar dabiskām ūdenstecēm (ja attiecināms), un Darbības vietas un tai piegulošās teritorijās esošo meliorāciju sistēmu, nepieciešamā rīcība problēmsituāciju gadījumā, tajā skaitā:
- 3.2.3.1. Novērtēt Paredzētās darbības iespējamo ietekmes zonu (depresijas piltuvi) atkarībā no ūdens līmeņa pazeminājuma karjerā, veicot aprēķinus un modelēšanu, un iezīmēt to situācijas plānā. Jānovērtē Paredzētās darbības iespējamo ietekmes zonu (arī depresijas piltuves veidošanās ilgumu), ņemot vērā maksimālos izstrādes apjomus/iegūves intensitāti, tiem atbilstoši veicot aprēķinus un, ja atbilstoši, modelēšanu, pie nepieciešamības ietverot modelēšanas aprēķinos iegūto informāciju par iespējamo ūdens līmeņu pazemināšanos ietekmētajos ūdens horizontos saistībā ar iespējamo depresijas piltuves veidošanos Paredzētās darbības vietai piegulosajā teritorijā un apkārtnē, arī aizsargājamo dabas vērtību saglabāšanas kontekstā, t.sk. attiecībā uz īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*) - dabas liegumu “*Lielie Kangari*”.
- 3.2.3.2. Novērtēt hidroloģisko apstākļu izmaiņu iespējamo ietekmi uz pazemes ūdens avotiem, dzeramā ūdens resursiem (arī viensētu akas) un to kvalitāti karjera izstrādes gaitā un pēc tā rekultivācijas, ietverot modelēšanas aprēķinos iegūto informāciju par iespējamo ūdens līmeņu pazemināšanos visos ietekmētajos ūdens horizontos saistībā ar iespējamo depresijas piltuves veidošanos Paredzētās darbības vietai piegulosajā teritorijā un apkārtnē, ņemot vērā arī citu atradņu darbību; informāciju atspoguļot arī kartogrāfiskajā materiālā.
- 3.2.3.3. Novērtēt iespējamās karjera ūdeņus pieņemošās ūdensteces hidroloģiskā režīma izmaiņas, arī ūdens līmeņa svārstības un ūdens bilances izmaiņas; karjera ūdeņus pieņemošo ūdensteces vidējo un maksimālo caurplūdumu, kā arī ūdens līmeņu režīmu izmaiņu. Veikt ietekmes novērtējumu uz karjera ūdeņus

pieņemošām ūdenstecēm, tai skaitā arī ārpus Darbības vietas, iespējamām izmaiņām to ūdens kvalitātē, ihtiofaunā un ūdens ekosistēmā kopumā Paredzētās darbības kontekstā, nosakot un novērtējot Paredzētās darbības ietekmes zonu un ietekmes būtiskumu.

- 3.2.4. Tā kā ietekme uz gaisa kvalitāti, tostarp asfaltbetona ražošanas procesā, no iegūtā materiāla un saražotās produkcijas transportēšanas, ir viena no būtiskām ar Paredzēto darbību saistītajām ietekmēm, Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktīem izpilde attiecībā uz gaisu piesārņojošo vielu emisiju novērtējumu izpildāma, atbilstoši Noteikumos Nr. 182 noteiktajam. Lai novērtētu emisijas limitu atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem, izmantot piesārņojošo vielu izkliedes aprēķina datorprogrammu un ievērot Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punktā noteikto, ka novērtējums (cik atbilstoši) izdarāms, nesmot vērā normatīvo aktu prasības par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi (Noteikumi Nr. 182). Novērtējumam jāaptver gan līdzšinējās ietekmes (fona piesārņojums), gan Paredzētās darbības ietekmes no ieguves vietas sagatavošanas, smilts un dolomīta ieguves un apstrādes, produkcijas ražošanas, materiālu un produkcijas uzglabāšanas krautnēs, iegūto materiālu un saražotās produkcijas transportēšanas, gan produkcijas ražošanā nepieciešamo izejmateriālu piegādes, gan informāciju par citām nozīmīgām esošām vai akceptētām darbībām Paredzētās darbības ietekmes zonā.
- 3.2.5. Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktīem izpilde attiecībā uz smaku piesārņojuma novērtējumu izpildāma atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 25. novembra noteikumos Nr. 724 “*Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos*” noteiktajam, novērtējot smaku izplatību Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā, īpaši dzīvojamajā zonā. Novērtē visus galvenos smaku avotus, tai skaitā no palīgprocesiem un saistītajām darbībām. Novērtējumam jāaptver gan fona piesārņojums, gan Paredzētās darbības un summārās ietekmes. Lai novērtētu atbilstību smakas mērķlielumam, izmanto piesārņojošo vielu izkliedes aprēķina datorprogrammu un iesniedz izmantotās datorprogrammas ievades datus (elektroniski). Novērtē smaku izplatību dažādos meteoroloģiskajos apstākļos, tai skaitā nelabvēlīgos meteoroloģiskos apstākļos, iespējamo traucējumu būtiskumu, pasākumus smaku samazināšanai un to efektivitāti (nosacījumi ietekmes novēršanas un samazināšanas pasākumu vērtējumam ietverti šīs Biroja programmas IV nodaļas 6. apakšnodaļā).
- 3.2.6. Tā kā trokšņa ietekme, jo īpaši no dolomīta ieguves (sevišķi kontekstā ar plānoto dolomīta irdināšanu, pielietojot spridzināšanas metodi), iegūtā materiāla apstrādes un transportēšanas, ir viena no būtiskām ar Paredzēto darbību saistītajām ietekmēm, Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktīem izpilde attiecībā uz vides trokšņa novērtējumu izpildāma atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 “*Trokšņa novērtēšana un pārvaldības kārtība*” noteiktajam. Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa normatīviem, jāizmanto trokšņa izkliedes aprēķina datorprogramma un novērtējumam jāaptver gan ietekmes no ieguves vietas sagatavošanas, smilts un dolomīta ieguves un apstrādes, gan produkcijas ražošanas, gan transportēšanas, gan informāciju par citām nozīmīgām esošām vai akceptētām darbībām Paredzētās darbības ietekmes zonā.

- 3.2.7. Ietekmes uz klimatu novērtējumu (SEG emisijas veidu un apjomu novērtējumu), tai skaitā no asfaltbetona ražošanas un citiem ar Paredzēto darbību saistītajiem procesiem, novērtē atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. punktā noteiktajam. Iegūtos aprēķinu rezultātus pārrēķina un Ziņojumā atspoguļo arī CO₂ ekvivalentos (tonnas CO₂ ekv. gadā)⁸. Rezultātus procentuāli novērtē pret sektoru emisijām Nacionālajā inventarizācijas ziņojumā.
- 3.2.8. Vērtējot transportēšanas ietekmes, jāņem vērā šajā programmā noteiktā prasība, ka Paredzētās darbības ietekmes teritorija transportēšanas maršrutā nosakāma vismaz pievedceļam līdz tā savienojumam ar vietējas / reģionālas nozīmes autoceļu un tā reprezentatīvā posmā, kur transportēšana paredzēta gar teritorijām ar dzīvojamo apbūvi.
- 3.2.9. Plānoto spridzināšanas darbu izraisītās vibrācijas iespējamās ietekmes novērtējums uz apkārtējām ēkām un infrastruktūras objektiem. Spridzināšanas un ieguves darbu ietekmju, tajā skaitā drošības novērtējums un nozīmīgums.
- 3.2.10. Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza. Atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. punktā noteiktajam novērtē Paredzētās darbības ietekmi uz klimatu un neaizsargātību pret klimata pārmaiņām arī kontekstā ar piegulošo teritoriju plānoto izmantošanu.
- 3.2.11. Nemot vērā apkārtnē esošās un plānotās derīgo izrakteņu ieguves platības un apjomus, Paredzētās darbības ietekme, ko tā atsevišķi un summāri ar citam darbībām Paredzētās darbības ietekmes zonā var radīt uz *Natura 2000* teritoriju – dabas liegumu “*Lielie Kangari*”, novērtējama atbilstoši Novērtējuma likuma 4.¹ panta otrajā un trešajā daļā noteiktajam un Noteikumu Nr. 300 paredzētajai kārtībai un prasībām. Novērtējumā nem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē (būvniecības un ekspluatācijas fāzē), tostarp traucējumi, mitruma režīma izmaiņas u.c. Novērtē ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju ekoloģiskajām funkcijām, integritāti, to izveidošanas un aizsardzības mērķiem, izvērtē kompensējošo pasākumu nepieciešamību.
- 3.2.12. Papildu ietekmes vērtējumam uz *Natura 2000* teritoriju, veic ietekmes uz dabas vērtībām (arī mežiem, dižkokiem), bioloģisko daudzveidību novērtējumu, īpaši nemot vērā aizsargājamās sugars, to dzīvotnes, īpaši aizsargājamos un Eiropas Savienības nozīmes biotopus, to aizsardzībai veidotus mikroliegumus. Vērtē apstāklus, kas svarīgi konkrēto dabas vērtību pastāvēšanai. Novērtējumā nem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē.
- 3.2.13. Ietekmes novērtējumu uz *Natura 2000* teritoriju un bioloģisko daudzveidību sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti. Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības.
- 3.3. Citi ietekmju aspekti vērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktīem noteiktajam, un Birojs papildu prasības šo punktu izpildei neizvirza.
- 3.4. Paredzētās darbības ietekme jānovērtē atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 10. punktā noteiktajam.

⁸ Informācija pārrēķinam CO₂ ekvivalentos publiski pieejama vairākos literatūras avotos, piemēram: https://www.ipcc.ch/publications_and_data/ar4/wg1/en/ch2s2-10-2.html (skatīta 18.01.2022.).

- 3.5. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli – ekonomisko aspektu izvērtējums, tai skaitā ietekmes uz materiālajām vērtībām (arī nekustamajiem īpašumiem) Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu.
- 3.6. Ziņojumā ietver apkopojošu sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļu un attieksmes vērtējumu, tai skaitā arī sabiedriskās apspriešanas sanāksmju (arī Sākotnējās apspriešanas) rezultātu novērtējumu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 16. punktam.

4. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

- 4.1. Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 11. punktā noteiktajam, norāda kritērijus alternatīvo risinājumu salīdzināšanai. Kritērijus izvēlās Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi.
- 4.2. Pamato izvēlēto variantu un izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai.

5. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 5.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, norāda izmantotās prognozēšanas metodes, ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, sniedz prognožu ievades datus.
- 5.2. Ziņojumā sniedz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādīto informāciju. Papildu Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā programmā noteiktajam, Birojs citus nosacījumus novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.

6. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitejošo un ierobežojošo faktoru analīzei:

- 6.1. Risinājumu veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.), kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, raksturojami un novērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 14. punktā noteiktajam, un tie aptver gan risinājumus teritorijas sagatavošanas un papildu nepieciešamo objektu būvniecības laikā, gan smilts un dolomīta ieguvei laikā, gan risinājumus produkcijas ražošanas procesā, gan risinājumus ietekmes mazināšanai vietās, kur veikta derīgo izrakteņu ieguve (rekultivācija). Novērtē gan kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi, gan kādas ir paliekošās ietekmes (pasākumu efektivitāte un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām). Novērtē paliekošo ietekmju atbilstību vides aizsardzību regulējošiem normatīvajiem aktiem.
- 6.2. Veic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitejošo faktoru analīzi (ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus, balstoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi un nepieciešamajiem pasākumiem tās novēršanai, samazināšanai u.c.). Nepieciešamības gadījumā paredz nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

7. Prasības monitoringam:

- 7.1. Ziņojumā paredz pasākumus vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai un novērtēšanai atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam.
- 7.2. Izvērtējama monitoringa nepieciešamība, sevišķi kontekstā ar plānoto derīgo izrakteņu ieguvi zem gruntsūdens līmeņa un atsūknēto ūdeņu novadīšanu, kā arī ņemot vērā Darbības vietas apkārtnē jau esošās darbības ar līdzīgu ietekmi, un paredzami jau iespējami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām (attēlojams kartogrāfiskajā materiālā), parametriem, ilgumam un regularitātei. IVN gaitā, konstatējot Paredzētās darbības iespējamu negatīvu ietekmi uz Darbības vietas apkārtnē esošo dabas liegumu "*Lielie Kangari*", par nepieciešamajiem monitoringa pasākumiem un nosacījumiem jākonsultējas ar Dabas aizsardzības pārvaldi.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai:

1. Ziņojumā analizē ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtos komentārus un priekšlikumus, iekļaujot Ziņojumā pārskatu par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem un norādot, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā Ziņojumā sniedz vērtējumu par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.
2. Prasības Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Noteikumi Nr. 18, tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet vienlaikus vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no ietekmes uz vidi novērtējuma pamatzdevumiem, tādēļ Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt Paredzētās darbības, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.
3. Ierosinātājām jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Novērtējuma likuma un Noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā. Ja attiecīgajā periodā vēl attiecināms, organizējot un veicot Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu, ņem vērā arī ar infekcijas Covid-19 izplatības pārvaldību saistītos ierobežojumus un nosacījumus, kas noteikti ārējos normatīvajos aktos.
4. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju (piemēram, ierobežotas pieejamības informācija par atsevišķām dabas vērtībām, ja attiecināms), un tās sagatavošanā jāievēro personas datu aizsardzības prasības. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas Ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami), vienlaikus Birojā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas – veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu